

РЕШЕНИЕ

№ 4302

гр. София, 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 161 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ВАСИЛ КР. ПЕТРОВ**

при участието на секретаря **БОРЯНА М. ТОШЕВА**
като разгледа докладваното от **ВАСИЛ КР. ПЕТРОВ** Гражданско дело № 20231110150889 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 124, ал. 1, т. 3 ГПК вр. чл. 254 ГПК (отм.).

Ищцата Д. Х. И. в исковата молба и в молба уточнение от 26.09.2023 г. твърди, че срещу нея в полза на ответника „Топлофикация София” ЕАД на 28.06.2001 г. по гр.д. № 4104/2001 г. по описа на СРС, 67 с-в, е издаден изпълнителен лист за следните суми: **978,54 лв.**, главница, представляваща стойност на топлинна енергия, и 162,72 лв., мораторна лихва, ведно със законната лихва върху главницата от 28.05.2001 г. до окончателното и изплащане, както и за сумата от 22,82 лв., разноски. Въз основа този изпълнителен лист срещу нея било образувано изпълнително дело на СИС при СРС. На основание чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК (отм.) и оглед Тълкувателно решение № 7 от 01.04.1965 г. по гр.д. №23/1965 г. на ОСГК на ВС, изпълнителното дело било прекратено по силата на закона, тъй като в продължение на две години вискателят не бил поискал извършването на изпълнителни действия по него. След прекратяване на изпълнителното производство, за вземанията по изпълнителния лист започвал да тече нов тригодишен давностен срок, с изтичането на който, на основание чл. 111, б. „в” ЗЗД, вземанията се погасявали по давност и не можело да бъдат търсени по принудителен ред. Междувременно ответникът образувал ново изп.д. № ** г., ЧСИ Милен Бъзински, по което наложил възбрана и запори. Ето защо ищцата моли съда да постанови решение, с което да бъде признато за установено по отношение на ответника, че не му дължи главницата от **987,54 лв.**, за която е бил издаден посоченият изпълнителен лист. Претендира разноски.

Ответникът „Топлофикация София” ЕАД оспорва исковете като неоснователни. Оспорва да е налице издаден изпълнителен лист на несъдебно изпълнително основание по ГПК (отм.). Сочи, че давността била удължена на петгодишна. По време на КОВИД

пандемията давност не текла. Съгласно Тълкувателно решение от 26.05.2015 г. по тълк.д. № 3/2020 г., ОСГТК, преди датата на тълкувателното решение давността била прекъсната и спряна, а след това тя била прекъсвана отново. Моли за отхвърляне на иска. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на хонорара за адвокат на ищцата.

Софийският районен съд, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа страна:

От писмените доказателства, събрани по делото, се установява, че е издаден изпълнителен лист от 28.06.2001 г. по гр.д. № 04104/2001 г. на СРС, 67 състав, по реда на чл. 237, б. „з” ГПК (отм.), с който ищцата е осъдена да заплати на ответника парични суми в общ размер на

Въз основа на листа и по молба на ответника от **13.12.2010 г.** е било образувано изп.дело № ** г., ЧСИ Милен Бъзински. В молбата е направено овластяване по чл. 18 ЗЧСИ.

Не се спори, че на 14.12.2010 г. съдебният изпълнител е наложил запори на банкови сметки на ищцата.

На 25.01.2011 г. съдебният изпълнител е направил искане за вписване на възбрана върху имот на ищцата до Службата по вписвания.

Други действия по изп.дело не са известни. Към 03.07.2023 г. изп.дело се води със статус „висящо“.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Относно иска по чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК вр. чл. 254 ГПК (отм.)

Предявен е отрицателни установителни искове за недължимост на парични суми, за които е издаден изпълнителен лист въз основа на несъдебно изпълнително основание по чл. 237, б. „з” ГПК (отм.).

Правната квалификация на иска е чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК вр. чл. 254 ГПК (отм.).

Такива претенции се основават на твърдението на ищцата, че процесните вземания са погасени по давност. Съобразно общоприетото становище в правната теория и съдебна практика погасителната давност не води до погасяване на самото вземане, а на възможността да бъде принудително изпълнено. Вземането продължава да съществува като естествено и длъжникът продължава да дължи, но възможността да бъде изпълнено е ограничена само до доброволното му изпълнение – чл. 118 ЗЗД. В този смисъл следва да се разбира и търсената с процесните отрицателни установителни искове съдебна защита – установяване недължимост на вземане поради давност като правен резултат означава установяване, че същото е погасено по давност, т.е., че е погасена възможността за принудителното му изпълнение, а не че вземането не съществува.

Що се отнася до основателността на иска, съдът намира следното:

Процесните вземания за заплащане на цената на доставена топлинна енергия представляват „периодични плащания” по смисъла на чл. 111, б. „в” ЗЗД, за които е

приложима тригодишна погасителна давност. В този смисъл е тълкуването на посочената разпоредба, дадено с ТР № 3/18.05.2012 г. на ОСГТК на ВКС, имащо задължителен характер за съдилищата съгласно чл. 130, ал. 2 ЗСВ. Както е изяснено в посоченото ТР понятието „периодични плащания” по смисъла на чл. 111, б. „в” ЗЗД се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми, без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви, а в мотивите на ТР изрично е посочено, че такъв характер имат и вземанията за доставка на комунални услуги – ел. енергия, топлинна енергия, водоснабдяване, телекомуникационни услуги и др.

Според чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Падежните на вземанията на ответника се определят от приложимите общи условия и са 30 дни след месеца, в който е натрупано задължението.

По делото няма данни кога е била подадена от ответника молбата за издаване на изпълнителния лист, нито има копие от изпълнителния лист, за да са видни периодите на вземанията за топлинна енергия и мораторна лихва, но с оглед обстоятелството, че изпълнителният лист е издаден на 28.06.2001 г., и при последици на доказателствена тежест съдът намира, че молбата е била подадена в деня на издаването на изпълнителния лист – 28 юни 2001 г.

Следователно не биха били погасени по давност вземания за главница и мораторна лихва с падежи след 29.06.1998 г. По делото обаче копие от изп.лист не е представено и само поради тази причина няма пълно и главно доказване от ответника, чиято е доказателствената тежест, че вземанията му не са били погасени по давност още към датата на издаване на изп.лист.

С оглед горното исковете се явяват основателни и следва да бъдат уважени, дори без да се обсъждат какви и да е било изпълнителни действия по каквито и да било изпълнителни дела.

По разноските:

С оглед изхода на спора право на разноски има ищцата, на която се дължат разноски в размер на 50 лв. за платена държавна такса.

Адв. Р., представлявала безплатно ищцата, претендира разноски по чл. 38, ал. 2 ЗАДв.

Съгласно чл. 38, ал. 2 ЗАДв. в случаите на безплатно представителство от адвокат по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 и осъжда другата страна да го заплати.

Както е посочено в договора за правна защита и съдействие и в чл. 38, ал. 2 ЗАДв., претендиращият хонорар е съобразен с минимумите по Наредба № 1/2004 г. Тези минимуми са установени в национална правна норма. Съдът обаче има задължение да прилага правото на Европейския съюз, което е с примат над националното. При това да го прилага служебно,

а не по възражение, каквото напр. е възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК.

Съгласно отговора на преюдициално запитване по решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/2022 г. на СЕС: 1. Чл. 101, § 1 ДФЕС във връзка с чл. 4, § 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения чл. 101, § 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. 2. Чл. 101, § 1 ДФЕС във връзка с чл. 4, § 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на тази разпоредба. При наличието на такова ограничение не е възможно позоваване на легитимните цели, които се твърди, че посочената национална правна уредба преследва, за да не се приложи към разглежданото поведение установената в чл. 101, § 1 ДФЕС забрана на ограничаващите конкуренцията споразумения и практики. 3. Чл. 101, § 2 ДФЕС във връзка с чл. 4, § 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по чл. 101, § 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Обобщението на горното е, че минимумите по Наредба № 1/2004 г. не са пазарни, нарушават конкурентното право на ЕС, а самата наредба няма правна сила и съдът следва да откаже да я приложи. Същевременно, горното решение на СЕС не отрича нуждата от осигуряването на качествени адвокатски услуги за обществото.

Съдът приема, че пропорционално на легитимната цел за осигуряване на качествени адвокатски услуги е определяне на минимална ставка, която гарантират доход на адвоката, достатъчен за неговото достойно съществуване, качествено изпълнение на задълженията и възможност за усъвършенстване. При настоящите социално-икономически условия в столицата съдът приема за приблизително достатъчен месечен нетен доход от 4600 лв. Това възнаграждение е приблизително колкото чистият месечен доход на съдия в СРС, където е разгледан спорът (ако трудът на адвоката се оценява значително над съдийския, има опасност съдиите да напускат работа, за да станат адвокати; ако трудът на адвоката се оценява доста под съдийския, има опасност редица способни адвокати да напускат адвокатурата, за да стават съдии – и в двата случая интересите на правосъдието ще страдат).

При нормална натовареност от 8-часов работен ден, 21 работни дни и 11 месеца (30

дни на година за почивка за адвоката), това прави около 63,89 лв./час. Адвокат, който работи повече, би заслужавал и по-високо възнаграждение, но липсата на работа не следва да е в тежест на клиента, респ. насрещната страна, като адвокатът би могъл през това време да извършва и друга платена и незабранена за него дейност. Така брутната ставка, до която възнаграждението при безплатното представителство не е прекомерно, възлиза на 63,89 лв./час. По-голямо възнаграждение би създавало предпоставки за ограничаване възможността за навлизане в адвокатската професия на млади и неопитни, но образовани и мотивирани адвокати, а също така би довело до дъмпинг на адвокатски услуги спрямо адвокати, които припечелват от търсене на клиенти, които заплащат реално хонорар – все нежелани резултати от правото на ЕС по защита на конкуренцията и вътрешния пазар на услуги.

Съдът намира, че трудът на адвоката се изчерпва до консултация на клиента – 1 час, изготвяне и депозиране на искова молба, молба уточнение и становище – 3 часа, и участие в едно съдебно заседание - 1 час, общо 5 часа. При ставката от 63,89 лв. на час, това прави **319,45** лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от **Д. Х. И.**, ЕГН *****,
против **„Топлофикация София” ЕАД**, ЕИК 831609046, иск с правно основание чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК вр. чл. 254 ГПК (отм.), че ищцата **не дължи** на ответника сумата от **978,54** лв., главница, представляваща стойност на топлинна енергия, по изпълнителен лист от 28.06.2001 г. по гр.д. № 04104/2001 г. на СРС, 67 състав, издаден по реда на чл. 237, б. „з“ ГПК (отм.).

ОСЪЖДА „Топлофикация София” ЕАД, ЕИК 831609046, да заплати на **Д. Х. И.**, ЕГН *****, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **50** лева, разноси, сторени по делото.

ОСЪЖДА „Топлофикация София” ЕАД, ЕИК 831609046, да заплати на адв. Р. К. Р., САК, ЕГН *****, на осн. чл. 38, ал. 2 ЗАдв. сумата от **319,45** лева, възнаграждение за безплатно представителство на ищцата **Д. Х. И.**, ЕГН *****.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____